

Morálny naturalizmus

adam.greif@uniba.sk

Ciele:

1. Charakterizovať morálny naturalizmus.
2. Zhodnotiť morálny naturalizmus ako metaetickú pozíciu.

Naturalizmus je viacznačné a zároveň pozitívne označenie.

Ontologický naturalizmus: Všetko, čo existuje, je prírodné.

ON nie je informatívna pozícia, ak nešpecifikujeme, čo je „prírodné“.

1.

Prírodné entity sú také entity, ktoré postulujú teórie prírodných vied.

2.

Prírodné je „relevantne podobné“ bežným, každodenným objektom ako je „stôl, stoličky, hory a podobne.“ (Jackson 1988, 7)

3.

Prírodné entity sú také entity, ktoré môžu kauzálne pôsobiť.

Morálny naturalizmus (MN)

Morálny naturalizmus v širokom zmysle:

Teória o povahe morálky, ktorá je zlučiteľná s ontologickým N.

Morálny naturalizmus v úzkom zmysle:

Morálne vlastnosti sú prírodné vlastnosti.

Stručne, M je P.

Morálne dobré je príjemné.

Morálne správne je to, čo maximalizuje šťastie.

Pôvaby morálneho naturalizmu

1. MN je (jediný) metafyzicky schodný prístup.
2. MN dokáže vysvetliť náš epistemický prístup k morálnym faktom.
3. MN dokáže (ľahko) vysvetliť morálnu supervenienciu.

Morálna superveniencia:

Nemôže nastať žiadna zmena v M, bez zmeny P.

Argument otvorenej otázky

Erik je slobodný mládenec, ale je ženatý?
je zatvorená otázka.

X je príjemné, ale je dobré?
je otvorená otázka.

Protipríklad: Voda je H₂O.

Medzera medzi *je* a *malo by byť*

Ako je možné odvodiť normatívne tvrdenia z deskriptívnych?

(1)

Erik uviazal mačku a zapálil ju.
Mačka trpela a zmietala sa.
Teda, Erik nemal zadpáliť mačku.

(2)

Erik uviazal mačku a zapálil ju.
Mačka trpela a zmietala sa.
Erik sa z toho smial a tešil.
Spomienka na horiacu mačku ho dodnes pobaví.
Atd' ...
Teda, Erik nemal zadpáliť mačku.

Keďže normatívne tvrdenia nemôžeme odvodiť z deskriptívnych, fakty a hodnoty sú ontologicky odlišné.

Erik je živočích rodu *Erinaceinae europaeus*.

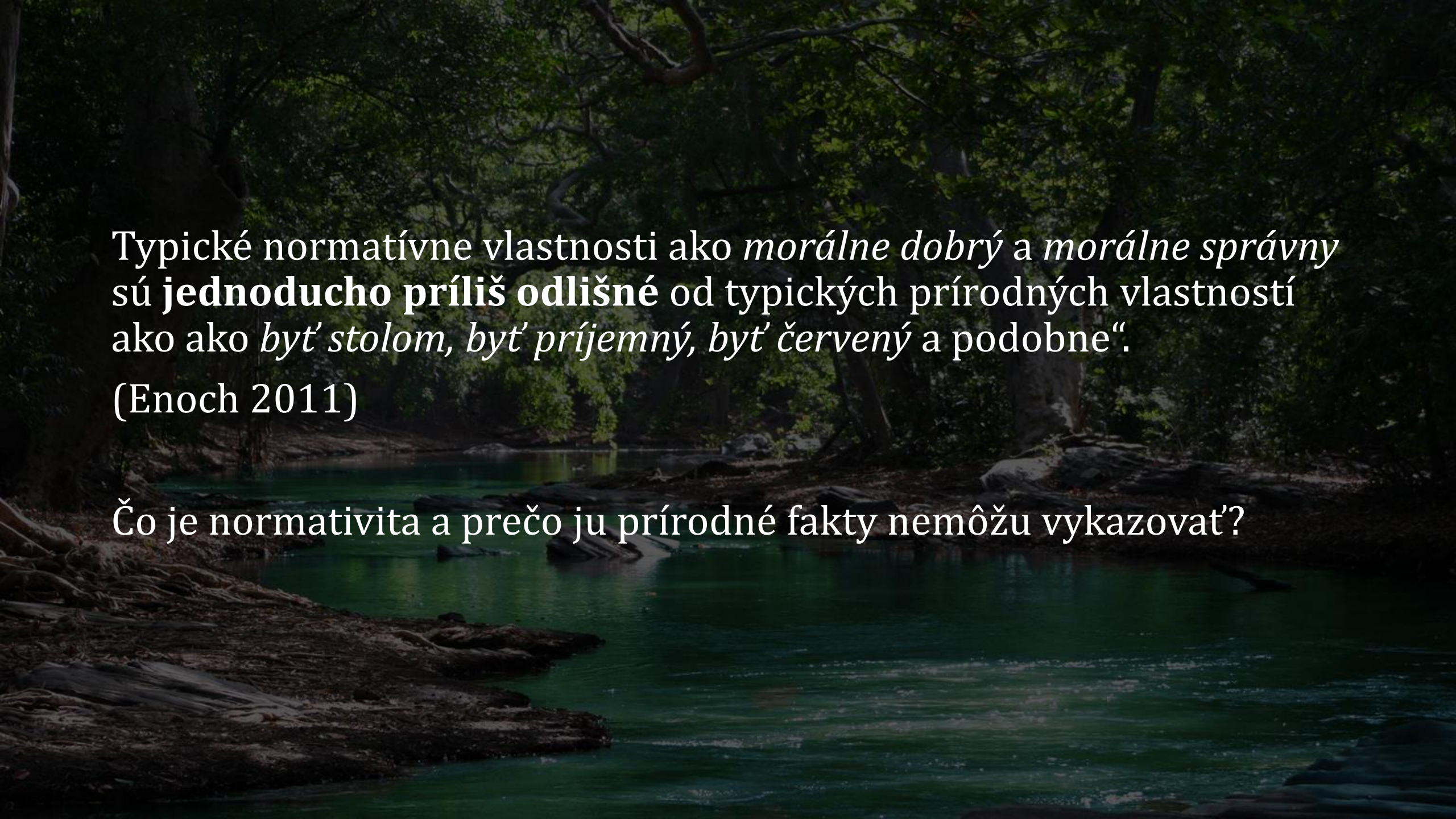
Erik je malý, štvorhový cicavec.

Erikovi na chrbte rastú ostne.

Erikov rod často vykresľujú s jablkom na chrbte.

Teda, Erik je ježko.

Existuje medzera medzi ježovitým závermi a non-ježkovitými premisami. (Pigden 1993)

A dark, moody photograph of a forest stream. The water is a deep, dark green, reflecting the surrounding dense foliage. The banks are rocky and covered with fallen leaves and branches. The overall atmosphere is somber and natural.

Typické normatívne vlastnosti ako *morálne dobrý* a *morálne správny* sú **jednoducho príliš odlišné** od typických prírodných vlastností ako ako *byť stolom*, *byť príjemný*, *byť červený* a podobne“.

(Enoch 2011)

Čo je normativita a prečo ju prírodné fakty nemôžu vykazovať?

I. Normatívne fakty obsahujú implicitný odkaz na štandardy
(Fitzpatrick 2014)

Intuitívne, fakt, že *akt A maximalizuje šťastie*, nie je morálny fakt.

Morálny fakt je dodatočný fakt, že
fakt, že A maximalizuje šťastie, robí A morálne správnym.

Resp.

fakt, že A maximalizuje šťastie, napĺňa štandard správnosti.

II. Normatívne fakty dávajú kategorické dôvody

[Predpokladajme, že] Nemám najmenšiu potrebu vyhnúť sa... agónii. Nemám ani žiadnu inú túžbu alebo cieľ, ktorých dosiahnutie by mohlo byť zmarené ... touto agóniou.... Keďže nemám takéto túžby ani ciele, všetky subjektívne teórie implikujú, že nemám žiaden dôvody chcieť sa vyhnúť agónii a žiaden dôvody pokúsiť sa jej vyhnúť, ak môžem.

(Parfit, 2011, I: 74)

Kto by mohol popierať, že povaha agónie nám dáva dôvody chcieť sa vyhnúť agónii, a že povaha šťastia nám dáva dôvody chcieť byť šťastný?

(Parfit, 2011, I: 57)

Naturalista buď ukáže, ako môžu existovať naturalistické kategorické dôvody, bez toho, že by zmenil tému na psychologické alebo čisto inštrumentálne úvahy,

alebo poprie, že normativita je o kategorických dôvodoch.

Diskusia je živá.

(Finlay 2006), (Schroeder 2007), (Smith 2015)

Referencie

Jackson, F. (1998). *From Metaphysics to Ethics: A Defense of Conceptual Analysis*. Oxford: Clarendon Press.

Pigden, C. P. (1993). Naturalism. In Singer, P. (ed.) *A Companion to Ethics*.

Enoch, D. (2011). *Taking Morality Seriously: A Defense of Robust Realism*. Oxford: Oxford University Press.

Parfit, D. (2011). *On What Matters*. Oxford: Oxford University Press.

Schroeder, M. (2007). *Slaves of the Passions*. Oxford: Oxford University Press. Oxford: Blackwell Publishing.

Finlay, S. (2006). The Reasons that Matter. *Australasian Journal of Philosophy*, 84, 1–20.

Smith, M. (2015). The Magic of Constitutivism. *American Philosophical Quarterly*, 52, 187–200.